

HEKSAN CH 3(CH₂)₄CH₃

Internkode: 16345

Revisjonsdato: 10.01.2023

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	HEKSAN CH ₃ (CH ₂) ₄ CH ₃
Kjemisk navn	Heksan
Formel	C ₆ H ₁₄
Synonymer	n-Heksan
Artikkel-nr	16345
EC/NLP-nr	203-777-6
CAS-nr	110-54-3
Indeks-nr	601-037-00-0
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	04.07.2018
Utgave nummer	2

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde Drivstoff, fortynner ekstraksjonsmiddel, termometervæske.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	FYBIKON A/S Postboks 8228 Vågsbygd 4676 KRISTIANSAND Norge Telefon: 38 01 21 66 www.fybikon.no
E-post	postmaster@fybikon.no
Utarbeidet av	Fybikon A/S
1.4 Nødtelefonnummer	Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Flam Liq 2; H225: Brannfarlige væsker. Repr 2; H361f: Reproduksjonstoksisitet. Asp Tox 1; H304: Aspirationsfare. STOT RE 2; H373: Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering. STOT SE 3; H336: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering. Skin Irrit 2; H315: Etsende eller irriterende for huden. Aquatic Chronic 2; H411: Farlig for vannmiljøet.
--	---

2.2 Merkningselementer

Piktogram

GHS02

GHS07

GHS08

GHS09

Varselord

Fare

HEKSAN CH

3(CH₂)₄CH₃

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16345

Revisjonsdato: 10.01.2023

Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H315 Irriterer huden. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H361f Mistenkes for at skade forplantningsevnen. H373 Kan forårsake organskader <eller angi alle organer som påvirkes dersom disse er kjent> ved langvarig eller gjentatt eksponering <Angi opptaksvei dersom det med sikkerhet er at ingen andre opptaksveier er årsak til faren>. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	
Forebygging	P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater; - Røyking forbudt. P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P281 Bruk påkrevd personlig verneutstyr.
Tiltak	P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P331 IKKE framkall brekning. P373 IKKE bekjemp brannen når den når eksplosive varer.
Ingredienser på etiketten	N-heksan
2.3 Andre farer	n-Heksan er meget brannfarlig. Dampene kan danne eksplosiv blanding med luft. Dampene er tyngre enn luft og kan således bre seg i betydelige avstander langs bakken til tennkilder. Kan opptas gjennom hud, innånding og svelging og kan føre til skadevirkninger på kroppen og nerveskader. Giftig for vannlevende organismer og kan skape uønskede langtidsvirkninger i vannmiljø.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger				
Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
N-heksan	Ec/Nlp nr: 203-777-6 Cas nr: 110-54-3 Index nr: 601-037-00-0	Flam Liq 2; H225 Asp Tox 1; H304 Skin Irrit 2; H315 STOT SE 3; H336 STOT RE 2; H373 Aquatic Chronic 2; H411 Repr 2; H361f		60-100
Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer				
Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor			
N-heksan	STOT RE 2; H373: C >= 5%			
Tegnforklaring				

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak	
Innånding	Ved bevisstløshet må/bør frie luftveier sikres ved at hodet bøyes bakover, slim og tannproteser fjernes og haken holdes frem. Om nødvendig gis kunstig åndedrett ved munn til munn metoden samt hjertekompresjon.
Hudkontakt	Berørte kroppsdeler skylles grundig med vann, forurensede klær fjernes straks.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann (fra springen) og/eller kontinuerlig med øyevaskflaske i minst 15 min. også underveis til lege.
Svelging	Ved svelging gis rikelig med vann samt 2-3 spiseskjeer vegetabilsk olje etterfulgt av 5 spiseskjeer medisinsk kull utrørt i litt vann. Brekning fremkalles ikke. Tilkall lege.
Medisinsk informasjon	Langvarig gjentatt eksponering selv for relativt små mengder n-heksan kan medføre perifere nerveskader (polyneuropati). Risikoen øker sterkt ved regelmessig alkoholforbruk.

HEKSAN CH

3(CH₂)₄CH₃

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16345

Revisjonsdato: 10.01.2023

	Ytterligere opplysninger fås ved Giftinformasjonssentralen, Tlf. 22 60 84 60 Fax. 22 60 85 75.
Helsekontroll	Avhengig av eksponeringsforhold: undersøkelse på polyneuropati. Eventuelt kontroll av leverfunksjonen, ASAT, ALAT, y-GT.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Ikke kjent
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ikke kjent
Annen informasjon	Vedkommende bringes snarest mulig bort fra eksponeringskilden. Vanlig førstehjelp: Ro, varme, frisk luft. Ved bevisstløshet: Løs stramtsittende klær, stabilt sideleie. Ved åndedrettsbesvær: evt. oksygentilførsel. Ved åndedrettsstans: kunstig åndedrett. Ved hjertestans: utvendig hjertekompresjon.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler	
Passende slukningsmidler	Brannslukningsmiddel er CO ₂ , skum eller pulver. Vann hjelper ikke som slukningsmiddel.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	n-Heksan er meget brannfarlig med flammepunkt -30 °C og antennelsestemperatur 260 °C. Dampene kan danne eksplosiv blanding med luft. Dampene er tyngre enn luft og kan således bre seg i betydelige avstander langs bakken til tennkilder.
5.3 Råd til brannmannskaper	Bruk om nødvendig trykkluftmaske ved brannslukning.
Annen informasjon	Hold beholdere nedkjølt ved eventuell brann med vannstråle.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og rutiner	Bruk eget verneutstyr. Unngå innånding av damp, tåke eller gass. Sørg for skikkelig ventilasjon. Alle tennkilder fjernes. Evakuer personalet til sikkert område. Vis forsiktighet for oppsamling av damper som danner eksplosive konsentrasjoner. Damper kan samles på lave områder.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. n-Heksan flyter på vann og blandes praktisk talt ikke. Varsel må gis om stor brannfare. Avgrens med lenser. Tett til rennesteiner, avløp o.l. Dem opp for spredning med f.eks. sand eller jord. Deretter foretas opprensning som beskrevet ovenfor. n-Heksan må ikke spyles ned i avløp, diker, o.l.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Oppbevar og samle spill med en elektrisk beskyttet støvsuger eller ved våt-børsting og plasser i beholder for avskaffelse i henhold til lokale bestemmelser
6.4 Henvisning til andre avsnitt	
Annen informasjon	Dampene er tyngre enn luft og brer seg langs bakken. Fare for eksplosiv damp/luftblanding over bakken. Spill fjernes øyeblikkelig. Mindre mengder tas opp med absorberende materiale som f.eks. brent kiselgur. Ved spill av større mengder foretas først oppumping med egnet, eksplosjonssikkert utstyr, og deretter fjernes rester med absorberende materiale. Unngå oppsamlingskar av gummi. Ved spill i det ytre eller det indre miljø kan Statens forurensningstilsyn henholdsvis Arbeidstilsynet konsulteres. Ved alvorligere uhell eller ulykker skal politiet og Arbeidstilsynet varsles. Alvorlige personskader skal meldes til nærmeste politimyndighet og til Arbeidstilsynet.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Det må ikke brukes ild og varme gjenstander i eksperimentene. Bruk gnistsikkert utstyr (verktøy, fottøy, lyskilder, etc.). Apparat og rørledninger i nærheten bør være jordet. Unngå at stoffet faller i fri stråle
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	n-Heksan bør lagres i kjølige og godt ventilerte rom, beskyttet mot varme og direkte sollys enten i brannskap eller kjøleskap. Oppbevaring av n-Heksan er underlagt offentlige bestemmelser når det gjelder større mengder.
Spesielle egenskaper og farer	Sørg for god ventilasjon. Bruk av hensiktsmessig maske må vurderes. Ved arbeid i trange og dårlig ventilerte rom, må trykkluftmaske benyttes.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

HEKSAN CH

3(CH₂)₄CH₃

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16345

Revisjonsdato: 10.01.2023

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	EC nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
N-heksan	203-777-6	110-54-3	72	20				R	2013

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Holdes vekk fra antenneskilder. Sørg for god ventilasjon, vann lett tilgjengelig (nøddusj) og mulighet for øyespyling. Ha høy brannberedskap.

Åndedrettsvern

Sørg for god ventilasjon. Bruk av hensiktsmessig maske må vurderes. Ved arbeid i trange og dårlig ventilerte rom må trykkluftmaske benyttes. Gassmaske med filter A (brunt) ved gasskonsentrasjoner inntil 1 vol- %. Ved høyere konsentrasjoner må hel beskyttelsesdrakt benyttes.

Øyevern

Ansiktsvern og vernebriller Bruk utstyr for øyebeskyttelse som er testet og godkjent i henhold til standarder som NIOSH (US) og EN 166 (EU).

Håndvern

Hånderes med vernehansker. Hansker må inspiseres før bruk. Bruk riktig teknikk ved fjerning av hansker (uten å berøre hanskens overflate) for å unngå hudkontakt med dette produktet. Kast forurensede hansker etter bruk i henhold til gjeldende lover og god laboratoriepraksis. Vask og tork hendene.

Full kontakt

Materiale: Nitrilgummi

minimum hanskeykkelse: 0,4 mm

Gjennomtrengningstid: 480 min

Materiale testet: Camatril® (KCL 730 / Aldrich Z677442, Størrelse M)

Sprut

Materiale: Nitrilgummi

minimum hanskeykkelse: 0,2 mm

Gjennomtrengningstid: 59 min

Materiale testet: Dermatril® P (KCL 743 / Aldrich Z677388, Størrelse M)

datakilde: KCL GmbH, D-36124 Eichenzell, Telefon +49 (0)6659 87300, e-mail sales@kcl.de,

testmetode: EN374

Dersom de brukes i oppløsningsmidler eller blandes med andre stoffer og under forhold som ikke dekkes av EN 374, ta kontakt med leverandøren til de EF godkjente hanskene. Denne anbefalingen er bare rådgivende, og bør vurderes av ansvarlig kjemiker, som kjenner den

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Fysisk tilstand	Væske
b) Farge	Fargeløs
c) Lukt	Svak
d) Smeltepunkt/ frysepunkt	-95 °C
e) Koepunkt eller startkoepunkt og kokeområde	69 °C
g) Nedre og øvre eksplosjonsgrense	1,3 vol. % - 6,90 vol. %
h) Flammepunkt	-30 °C
i) Selvantennelsestemperatur	260 °C
j) Spaltingstemperatur	-
k) pH	-
l) Kinematisk viskositet	-
m) Løselighet	Uløselig
o) Damptrykk	120 mm Hg (20 °C)
p) Tetthet og/eller relativ tetthet	0,660 ved 20 °C
q) Relativ damp tetthet	3,0

HEKSAN CH

3(CH₂)₄CH₃

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16345

Revisjonsdato: 10.01.2023

r) Partikkelegenskaper	
9.2 Andre opplysninger	
Molmasse	
Metningskonsentrasjon	
Vannreaktivitet	
Luftreaktivitet	

Ikke kjent

86,18

-

-

-

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	
10.2 Kjemisk stabilitet	
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	
10.4 Forhold som skal unngås	
10.5 Uforenlige materialer	
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	

n/a

Meget brannfarlig.

n/a

Varme, flammer og gnister.

Må ikke blandes med sterke oksidasjonsmiddel. Kan skade pakninger og lakkerte, malte flater og tettende, beskyttende oljebelegg og redskaper av gummi.

Luft/dampblending av stoffet er eksplosiv.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008	
a) Akutt giftighet	
LC50 Innånding	
b) Hudetsing/ hudirritasjon	
c) Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	
d) Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	
e) Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller	
f) Krefftremkallende egenskaper	
g) Reproduksjonstoksitet	
j) Aspirasjonsfare	
11.2 Opplysninger om andre farer	
Hormonforstyrrende egenskaper	

Fare for aspirasjon.

1400 ppm

n-Heksan virker lett irriterende på hud og slimhinner. Ved gjentatt langvarig kontakt fås uttørring av huden med sprekke-dannelser og fare for eksém og infeksjon.

Forbigående irritasjon ved sprut.

Ikke kjent.

Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).

Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert krefftremkallende.

Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.

Innånding av høye konsentrasjoner kan føre til irritasjon av bronkiene, svimmelhet, slapphet, rus, lungekomplikasjoner og evt. bevissthetstap. Langvarig innånding av lavere konsentrasjoner medfører risiko for nerveskader.

n-Heksan kan tas opp i organismen ved innånding, svelging, og noe gjennom huden. Den virker lokalt, moderat irriterende og kan føre til forbigående og varige skadevirkninger.

Kjemikaliet inneholder IKKE over 0,1% hormonforstyrrende stoffer i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	
12.3 Bioakkumuleringsevne	
12.4 Mobilitet i jord	

Giftighet for fisk LC50 - Pimephales promelas (Storhodet ørekyte) - 2,5 mg/l - 96,0 t
 Toksitet til dafnia og andre virvelløse dyr som lever i vann
 EC50 - Daphnia magna (magna-vannloppe) - 3.878,00 mg/l - 48 t
 Giftighet for alger EC50 - Chlorella vulgaris (ferskvannsalge) - 12.840,00 mg/l - 3 t
 EC50 - SKELETOMA - 0,30 mg/l - 8 t

Ikke kjent.

Ikke kjent.

n/a

SIKKERHETS DATABLAD

HEKSAN CH 3(CH₂)₄CH₃

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16345

Revisjonsdato: 10.01.2023

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	PBT / vPvB-vurdering ikke tilgjengelig siden kjemisk sikkerhetsvurdering ikke er påkrevd / ikke utført
12.6 Hormonforstyrrende egenskaper	Kjemikaliet inneholder ikke hormonforstyrrende stoffer over 0,1%, i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.
12.7 Andre skadevirkninger	
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Annen informasjon	Spill og rester tas vare på og kan destrueres ved brenning. (Helles over trekull og forbrennes i avtrekk.) Større mengder må leveres til godkjent behandlingsanlegg eller mottaksstasjon for problemavfall, med opplysninger om avfallets mengder, egenskaper og faremomenter. Må ikke tømmes i kloakkavløp. Utstyr kan vaskes med vann og vanlig vaskemiddel .

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN nr. eller id nummer	1208
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	1. a
ADR/RID klasse	3
IMDG klasse	3,1
IATA klasse	Fla. L
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	
Annen informasjon	OEFC 503

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskiilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	Dette sikkerhetsdatabladet retter seg etter kravene til Forordning (EF) nr. 1907/2006. Nasjonale forskrifter Deklarasjonsnummer: 7382
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	For dette produktet er ikke kjemisk sikkerhetsvurdering utført

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Første gang utgitt	20.03.1996
Annen informasjon	Vi mener informasjonen er korrekt, men kan ikke garantere at alle områder er dekket. Innformasjonen skal kun brukes som veiledning. FYBIKON AS skal derfor ikke bli holdt ansvarlig for noen skade som kan oppstå ved bruk av eller kontakt med produktet. Leverandøren skal ikke bli holdt ansvarlig for skade som følge av håndtering eller kontakt med kjemikaliet.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2020/878 ---